

Delavska Pravica

Glasi krščanskega delovnega ljudstva

Izhaja vsak četrtek pop.; v slučaju praznika dan poprej. — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva c. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1.—. ~ Cena: za 1 mesec Din 4.—, za četrt leta Din 10.—, za pol leta Din 20.—; za inozemstvo Din 7.— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo Delavskega zbora, Miklošičeva cesta 22, I. nad. Telefon 2265. — Štev. čekovnega računa 14.900

Navzdol

Te dni je ljubljanska glavna bratovska skladnica izdala poročilo za leto 1935, iz katerega se zrcali gospodarsko stanje zavarovanja naših rudarjev in kovinarjev. Suhe številke, v katerih pa je zapečaten usoda tisočev našega delavstva in njihovih družin.

Te številke nas, ki delamo v strokovnih organizacijah, posebno pa prizadeto delavstvo, vedno bolj skrbe. Zavarovanje ima iz leta v leto večje primanjkljaje, ki gredo sedaj že v milijone. Pa vendar kljub vsemu, kljub vsem naporom in dokazovanjem, da je tu treba državne pomoči, te ni od nikoder. Pri reševanju tega težkega vprašanja država pozablja, da je imela pri razvrednotenju denarja dobiček, ki je šel na račun najbednejših. Dalje država pozablja, da je za vojna posojila, ki so jih bratovske skladišnice morale dati, dobila vojne odškodnine v obliki reparacij. Zato bi ona morala tu skrbeti in nekaj prispevati, da se ta rana čimprej ozdravi.

O vsem tem seveda pri nas ni govora. Še to je nemogoče doseči, da bi se z 1% obdavčile vrednosti vseh rudniških proizvodov, kar bi državno blagajno prav nič ne obremenilo. Vsi ukrepi so samo krpanje. Tako je pred kratkim izšla že druga uredba o sanaciji pokojninskega zavarovanja bratovskih skladnic, ki pa tudi ni prinesla zaželjene rešitve.

Pri vseh teh težavah, v katerih bi bilo treba kar najboljšega vodstva, tudi uprava tega zavarovanja ne posluje, kakor bi bilo treba. Že lani in tudi letos glavna skupščina, ki ima nalogo poslovno poročilo in gospodarstvo zavarovanja proučiti in odobriti, ni zborovala.

Številke to težko stanje najbolj točno kažejo. Polnopravnih zavarovanih članov je bilo v l. 1924. 16.721. V letu 1935. je padlo na 9.826, — padeč za 6.895 ali 41%. Napram 1934 je to število padlo za 125 članov.

Na drugi strani je bilo l. 1924. staroupokojenec 1518, novoupokojenec v l. 1925. 216; l. 1935 staroupokojenec še 817, novoupokojenec pa že 2419. Staroupokojenec je ostalo še 701, število novoupokojenec pa se je v tem času podesetorilo. Razumljivo je, da to močno vpliva na finančni položaj pokojninskega zavarovanja. Od 15 krajevnih bratovskih skladnic je bilo v panogi pokojninskega zavarovanja 9 pasivnih. Med temi so: Hrastnik, Kočevje, Krmelj, Leše, Mežica, Ravne, Trbovlje, Velenje in Zagorje. Aktivne pa so bile: Celje, Jesenice, Laško, Ljubljana, Rajhenburg in Store. Skupni prispevki (14% od kategorijskih zaslužkov, 7% delavci, 7% delodajalci) so znašali 12 milijonov 261.308 Din, izdatki za pok. panogo pa 17.524.241 dinarjev. Primanjkljaj je znašal tedaj 5.262.933 din. Ker pa je pokojninska blagajna dobila razne dohodke, kakor dotacijo iz osrednjega sklada za sanacijo pokojninskega zavarovanja bratovskih skladnic v iznosu 1.187.113,05 din, od banke uprave 100.000 din, in razne druge dohodke, še je primanjkljaj zmanjšal in je znašal v tem poslovnem letu 2.000.000 din, kar je še vedno zelo veliko.

Nezgodna blagajna je imela 3.105.607,51 din dohodkov in 2.934.800,38 din izdatkov. Svoje poslovanje je zaključila s prebitkom od 120.807,13 din. Število nezgodnikov je poraslo za 34 in znaša sedaj 539. Devet članov je zaradi poškodb, ki so jih dobili pri delu v obratu, umrlo.

Bolniška blagajna je imela pri 10.585 polnopravnih članih 9.383.286,36 din dohodkov in 9 milijonov 260.995,31 din izdatkov. Prebitok je znašal 122.291,05 din.

Kdaj bo vojna?

Angleški strokovnjak Forster je napisal za svetovno časopisje kratek pregled sodobnega tekmovanja v oboroževanju. »To tekmovanje,« pravi Anglež, »gre v tako norem tempu, je tako drago in je tako nevarno, da se ne more pustiti, da bi šlo še dolgo tako naprej, recimo do 1940. Do takrat bi prav zatrdno prišlo do neke eksplozije, do vojne ali do revolucije ali do obeh skupaj. Če spoznamo to mrzlično naglico oboroževanja, se moramo zavesti vseh bodočih grozot in moramo nekaj storiti, da ga zaustavimo, čeprav se nam zdi tudi razorožitev v sedanjih prilikah nevarna.

Še nikoli v zgodovini, izvzemši svetovno vojno, stroški oboroževanja niso bili tako ogromni kot danes. Ko je bil leta 1900 v Nemčiji objavljen prvi pomorski zakon, se je oboroževanje začelo. In ko je bil z angleške strani dan alarm z drednoti, je

Tako je dobil Hitler lep izgovor za odstranitev s konference in za izstop iz Zveze narodov in za oboroževanje. Angleška in francoska vlada sta nato izjavili, da sta že veliko zamudili in da se je treba brž oborožiti. Kljub vsej gospodarski krizi je začelo oboroževanje še bolj naraščati in l. 1935 do 1936 naravnost leti navzgor. A le malo ljudi se zaveda tega, kar se stvarno dogaja. Nekatere skrbi, da ne bi prišlo do tekm v oboroževanju; a ta tekma je že tu in še v neprimerno večjem obsegu kot pred svetovno vojno. V letih 1908—1914 se je povečalo oboroževanje povprečno za 31 milijonov funtov letno. Leta 1935 pa je znašalo oboroževanje dvakrat toliko kot leta 1932. Od leta 1934 se je v letu 1935 zvišalo samo v 7 velikih državah za 900 do 1000 milijonov funtov. Uradna številka sovjetskih izdatkov 1935—1936 znaša 8.200 milijonov rubljev — petkrat več kot leta 1934.

Ruski proračun za 1936/37 predvideva 590 milijonov funtov, to je 100% povečanje napram l. 1935. Anglija je s 178 milijoni napravila samo uvod v bodoče izdatke. Združene države ameriške izdajo 240 milijonov funtov. Nemčija in Italija sta obremenili svojo bodočnost, da si moreta nagrmaditi orožje.

S pripravi na vojno je nastopila čisto nova orientacija v investiranju kapitala in v razvoju industrije in jo bo težko napotiti v drug pravec. Kako bo Mussolini izvedel demobilizacijo afriške armade in kako naj Hitler preusmeri nemško ali Baldwin angleško industrijo. — Če pogledamo nazaj na leto 1930, se nam zazdi, da so bili tedaj zlati časi. Štiri države so bile še čisto razorožene, Japonska še ni bila tako militarizirana in je bila še v Zenevi in prav tako Nemčija. Tedaj so bile nade narodov uprte v razorožitveno konferenco, danes pa je vse to že daljna preteklost. Leta 1930 se je še dala uslišati nemška prošnja iz ust Brüninga, da se izvede obetana razorožitev; danes te prilike ni več.

Ali je še sploh kako upanje, da se more ustaviti oboroževalno tekmovanje, ki postaja zmerom bolj nevarno? To je vprašanje, na katero se danes ne da odgovoriti. Le eno je nedvomno: če bo tekmovanje trajalo še nekaj let, tedaj mora priti do eksplozije. Prav tako je gotovo, da bo vlada (angleška) nekaj časa še uspevala prepričevati narod, da obremeni sebe in svojo bodočnost v interesu »varnosti«. Namesto starega gesla: »Za kralja in domovino« bomo šli za geslom: »V interesu kolektivne varnosti.« Nekaj časa bo ljudstvo morda še verovalo, da je oboroževanje dobro za pobijanje nezaposlenosti in radi oživljenja gospodarstva. Vendar ostane edina resnica ta, da nam vojna in ubijanje ne moreta prinesiti varnosti.

Delavci - Gorenjci!

V nedeljo 26. julija vsi na

tabor pri Sv. Križu

nad Jesenicami!

Ob 10 dopoldne sv. maša,
nato zborovanje

Manifestirajmo za svoje pravice!

Šel porast skokoma kvišku. Prišlo je usodnih 6 let 1908—1914, ko je ojačeno tekmovanje bilo ne le simptom, marveč tudi vzrok situacije, iz katere je sledilo svetovno klanje. Med vojno se je oboroževanje dvignilo kot raketa in tudi po vojni je ostalo še na višini. Leta 1925 so cenili svetovno oboroževanje na 700 milijonov funtov (250 milijard Din), ko so bile Nemčija in tri druge države še popolnoma razorožene. Leta 1929 je zraslo na 800, leta 1932, ko se je začela razorožitvena konferenca, pa je doseglo že 900—1000 milijonov funtov.

Leta 1933 sta Anglija in Francija izbegavali sporazum glede razorožitve, enakosti in varnosti, čeprav so bile prilike tekaj razmeroma povoljne.

Obe panogi, tako bolniška, kot nezgodna, sta vsaj za silo uravnovešeni z dohodki in izdatki. To pa, kar sedaj že nekaj let doživljamo pri pokojninskem zavarovanju, je nevzdržno. Zato morajo rudarji in kovinarji v bodoče še z večjo odločnostjo zahtevati, da se tudi ta panoga zavarovanja postavi na solidno podlago. Pri tem je treba samo zakoniti predloženi načrt zakona o sanaciji pokojninskega zavarovanja bratovskih skladnic, katerega je izdelala glavna bratovska skladnica. To je enodušna zahteva vsega rudarskega in kovinarskega delavstva Slovenije. To je naloga, ki naj jo merodajni činitelji nujno izvrše, ker bo sicer že v dohodnem času prišlo neizogibno do strašnega poloma.

V nedeljo, dne 2. avgusta

tabor

kršč. socialnega delavstva na Homcu

Ob 9 dopoldne bo sveta
maša, nato pa delavsko
zborovanje. Vsi na tabor!

STROKOVNA POROČILA

Kovinarji

Javornik. Dne 5. julija se je vršil na Jesenicah občni zbor Strokovnega odbora kovinarjev. Na tem zboru kovinarjev se je med drugim sklenilo, da bo v nedeljo, dne 26. julija ob 10 dopoldne za vse kovinarsko delavstvo velik »delavski tabor« pri Sv. Križu nad Jesenicami s sv. mašo in delavskimi govori. — Tovariši! Za nas gre in za našo skupnost! Ta dan posvetimo predvsem za JSZ in njeno vztrajno delo, ako hočemo, da bomo res kaj pomenili v tej dobi, ki je za nas najhujša in moramo prav zaradi tega vse svoje pravice braniti kot en mož. Nam, kovinarjem zadnje čase sploh preti strašna nevarnost, ako se uresničijo vsa dela, ki so predvidena. Brali smo v našem listu, kaj so gospodje ministri govorili ob priliki polaganja temeljnega kamna za to podjetje. Ali se zavedamo, da se nam godi velika krivica, katere ne bomo mogli prebleti mirne vesti. — Ako se, tedaj se ne vprašujemo in pojdemo polnoštevno na tabor, da s tem pokažemo, da smo za boje, ki jih bojuje danes kovinarsko delavstvo v JSZ. — Vsi do zadnjega moramo pokazati, kako cenimo naše delo, koliko nam koristi, ako se zberemo in manifestiramo za ideje, ki jih moramo skupno tovariš s tovarišem poudarjati. — Predvsem pa naj ta dan ne vleče na tabor nikogar zaradi godbe ali petja. Vsak naj pride zaradi važnosti govorov delavskih govornikov. Oni, ki pride le zaradi kake muzike, je bolje, da ostane doma, ker ne čuti, da mu je dolžnost slediti navodilom organizacije. — Vedimo, tovariši, da se nam z lepa ne more bolj ustreči, kakor s tem, da je tabor v taki bližini za nas vse, da ne smemo in ne moremo misliti na kake druge prireditve in izlete tega dne. Vsi na tabor!

Papirničarji

Količevo. V tovarni »Bonač« je nastalo par vprašanj, ki so zelo razburila delavstvo. Gre za zaposlitev tovariša Zdraviča in pa za to, ker je podjetje zaposlilo osebo, ki je v neprijateljskih odnosih z ostalim delavstvom. Temu je nekoliko krivo delavstvo samo, ki je pričelo zanemarjati članske sestanke, pa so nekateri menili, da je postalo že manj zavedno in borbeno. Sestanek 9. julija pa je pokazal, da so se tisti zmotili. Kljub neugodnim razmeram je bil sestanek sijajno obiskan, še sijajnejše je pa bilo razpoloženje. Stari borbeni duh se je manifestiral v celoti in so bili soglasno odobreni koraki organizacije. Razmere so zelo napete, vendar pa upamo, da bo g. šef pokazal tisto uvidenost kakor dosedaj in da se bo vse uredilo v dosedanjem sporazumnem načinu.

Rudarji

Zagorje. V nedeljo, dne 19. julija, bo redni članski sestanek Organizacije se sodi po zavednosti članstva, zato naj bo vsak član mož na svojem, zlasti še v tem času, ko stremlje sleherni delavec po skupnosti, kateremu je pri srečanju stvarno in pošteno delo v blagor vseh, ki stremijo po pravici. Žal so med delavskimi vrstami še taki, ki tudi v tem težkem času delavsko zavest, delavsko skupnost omalovažujejo in razdvajajo, zato je prav, da krš. rudarsko delavstvo spozna, kam vodi to, zakaj in komu v korist! Zato naj se vse naše članstvo odzove našemu vabilu za nedeljski sestanek, na katerem bo o vsem tem in tudi drugih stvareh, ki se nas rudarjev tičejo, poročal tov. Jože Rozman iz Ljubljane. Ob tej priliki bo tudi seja strokovnega odbora rudarjev JSZ in bo tako več delegatov iz vseh revirjev, ki bodo tudi poročali o tamkajšnjih razmerah. Sestanek se bo vršil ob 9 dopoldne v dvorani Zadrúžnega doma v Zagorju.

Tekstilno delavstvo

Vir. V podjetju Kocjančič se je dosegel dne 11. julija sporazum, na podlagi katerega je pričelo vse delavstvo 13. julija z delom. Podjetje je med drugim priznalo tudi obratne zaupnike, in sicer: Juteršek Karla, Krč Marijo in Prašnik Klaro. Podjetje je tudi izrazilo željo, da se vsa morebitna sporna vprašanja rešujejo sporazumno, kar je tudi želja JSZ in delavstva tovarne. Pri pogajanjih je g. Kocjančič bil v resnici precej uviden. Pri tej priliki popravljamo napako, ki smo jo napravili na podlagi netočne informacije v zadnji »Delavski Pravici«, kjer smo poročali, da zaslužijo delavke v tej tovarni 1.25 din na uro. V resnici se giblje naj-

nižji zaslužek okoli 2 din na uro. — Vse članstvo je ves čas kazalo izredno korajžo in disciplino. Tudi v bodoče mora biti tako, zlasti vsa vprašanja reševati sporazumno s centralo.

Vir. Članice in člani naše novoustanovljene skupine, ki so takoj ob ustanovitvi, tako odločno in borbeno pokazali organizacijsko zavest, so se zbrali v nedeljo, dne 12. t. m. v Društvenem domu v Dobu. Tov. predsednik JSZ Srečko Zumer je v enournem govoru razkril kapitalistični stroj družbe, ki izkorišča delavca ter pokazal, da bo le organizirano in borbeno delavstvo priborilo nov družabni red. — Tov. Grošelj je poročal o pogajanjih in doseženem sporazumu s tovarno. — Delavstvo je bilo s sestankom zadovoljno.

Opekaško delavstvo

Radomlje. Kakor smo že poročali, smo kot organizirana celota uredili z našim podjetjem vprašanje plač. V začetku smo bili precej ostri, potem se je pa vprašanje uredilo tudi zaradi uvidenosti podjetja na prav miren način. Upamo, da bo tako tudi v bodoče. Naša želja je ta, da se vse zadeve v podjetju rešujejo sporazumno. Če bo pa volja tudi na drugi strani podjetja, bo zelo lahko. — Dne 12. julija smo imeli sestanek vsega članstva v Radomljah v dvorani g. Sršena. Strokovni tajnik tov. Jože Grošelj je poročal o pogajanjih, zlasti pa o pomenu delavske strokovne organizacije. Njen prvi namen je, da postanemo zavedni in borbeni delavci. Taka naloga ni lahka. Rešili jo bomo le, če bomo disciplinirani in solidarni. Naš sklep je, da hočemo postati zavedni delavci pod vodstvom Jugoslov. strokovne zveze.

Brdo pri Viču. Usoda delavca je, da se mora za vsako svojo, četudi priznano, pravico boriti. Da bi si izboljšali svoj položaj, smo se delavci podjetja »Opeka« organizirali v JSZ. Kot taki smo predložili podjetju svoje zahteve o zbolšanju plač. Podjetje je zvišanje plač sicer odklonilo, ker je takoj, ko je zvedelo, da smo se organizirali, zvišalo plače tako, da imajo moški najnižjo plačo 3 dinarje, ženske pa 2.50 na uro; za profesionaliste pa od 3.50 do 4 din. — V pogajanjih smo pa dosegli, da so se priznali obratni zaupniki, ki so: Zdešar Jakob, Stavesinčak Danilo in Tome Frančiška. Namestniki pa: Dolenc Jožef in Bizjan Franc. Nekaterim v podjetju ni ljubo, da smo se organizirali. Organizacijo hočejo ovirati na vse mogoče načine. Ko smo sklicali 7. julija sestanek, da bi poročali o rezultatu pogajanj, so menili nekateri, da vrše veliko delo, če izvajajo pritisk, da se nekateri sestanka ne udeležijo. Poudarimo pa, da ne nosi samo vodstvo podjetja na tem nobene krivde. Zato upamo, da se bodo take metode odpravile. Kajti mi nočemo več biti hlapeci in sužnji, ampak ljudje, ki smo najmanj toliko vredni, kakor stroji in kapital, ki je vložen v podjetje. Taki nastopi nas pa prav nič ne plašijo, našo korajžo še podžigajo. Tovariši in tovarišice: V nedeljo, 19. julija imamo ob 3 popoldne sestanek vsega članstva v gostilni Jamnik na Vrhovcih. Poročal bo tovariš iz centrale. Naše geslo bodi: Vsi do zadnjega na sestanku!

Lesni delavci

Stahovica. V nedeljo, 12. julija se je vršil v Županijah njihov sestanek skupine lesnega delavstva Mestne korporacije Kamnik. — Kot zastopnik centrale se je udeležil sestanek tov. Toman. Sestanek je otvoril tov. Alpner. Govoril je o dolžnosti in zavednosti članov do organizacije ter o borbi za resnico in pravico. Tov. iz centrale je izpopolnil njegov govor. — Sklenilo se je, da naj se uveljavi v podjetju kolektivna pogodba, ki bo velikega pomena za delavstvo. — Na sestanku so bili navzoči tov. iz kamnoloma »Dedek«, kateri so stavili svoje zahteve, ki bodo predložene podjetju. — Živela delavska solidarnost!

Nazarje. Tukajšnja krajevna skupina lesnega delavstva je za nedeljo, 12. t. m., sklicala članski sestanek, kateri je bil izredno dobro obiskan. Na sestanku je poročal tov. Rozman iz Ljubljane. V svojem govoru je poudarjal važnost in pomen kolektivnih (delovnih) pogodb. Delavstvo je podjetju izrazilo željo, da naj bi se službeno in plačilno razmerje uredilo s kolektivno pogodbo. Sestanek je pozdravil tudi tov. Stare, predsednik strokovne skupine kovinarjev iz Kamnika. Omenjal je, da se tudi kovinarji v Kamniku prav ta čas bore za uveljavljanje kolektivne pogodbe. Za ureditev pla-

čilnih in službenih razmer vlada od strani delavstva veliko zanimanje. Podjetje je izjavilo, naj delavstvo pripravi predlog pogodbe, nakar se bodo vršili tozadevni razgovori. — Delavstvo je uverjeno, da bo podjetje upravičeno želje delavstva upoštevalo in jim ugodilo. Popoldne se je vršil ožji sestanek z obratnimi in organizacijskimi zaupniki, na katerem se je sestavil predlog kolektivne pogodbe, katero bo nato organizacija v najkrajšem času predložila podjetju.

Duplica. V naši tovarni so nastale precej napete razmere radi izvajanja § 219. obrtnega zakona in zaradi ugotavljanja akordnih postavk. Na razpravi dne 14. julija, ki jo je vodil zastopnik Delavske zbornice, se je dosegel popoln sporazum, v veliki meri po zaslugi g. upravitelja. — Za tabor na Homeu se vneto pripravljamo. Poskrbeli bomo, da bo ta dan res pravi delavski praznik.

Ljubljana. Tudi mi delavci v podjetju Fran Ravnikar, lesna industrija in parna žaga, smo se organizirali in predložili podjetju nekatere predloge, zlasti o regulaciji plač in o priznanju obratnih delavskih zaupnikov. Zaradi boleznih g. šefa se je mogel vršiti tozadevni sestanek šele 8. julija. Dosegel se je popoln sporazum med šefom podjetja in zastopniki delavstva. Plače se z 26. junijem 1936 zenačijo v nekaterih primerih s stavbinskim delavstvom, kjer pa niso dani ti pogoji, pa primerno značaju zaposlitve. Priznajo se tudi obratni zaupniki, in sicer tovariši: Pernat Jože in Dolničar Ivan. Na tem razgovoru se je rešilo še par drugih tekočih vprašanj. Ves razgovor je potekel v dobrem razpoloženju in upamo, da bo tako tudi v bodoče.

Kemični delavci

Domžale. V podjetju Medic in Zankl je v teku gibanje za sklenitev kolektivne pogodbe. Razprava o tem se je vršila že 9. julija, ki pa ni privedla do zaključka. Ponovna pogajanja so se vršila 15. julija. O uspehu bomo poročali v prihodnji »Delavski Pravici«.

Količevo. V tovarni Ljudevit Marx, tovarna lakov, se je dne 13. julija vršila razprava o sklenitvi kolektivne pogodbe na podlagi osnutka, ki ga je predložila JSZ. V vseh točkah se je dosegel sporazum, odprto je le vprašanje regulacije plač. — Upamo, da bomo prišli do sporazuma tudi v tej točki.

Viničarji

VINIČARJI SE MORAJO BORITI NAPREJ.

Vkljub skoraj trimesečnemu čakanju in številnim potom je končno vendar dosegel izplačilo odškodnine za manjkajočo deputatno zemljo in zakonito nagrado tov. Lukman Andrej, naš član od Kapelske skupine. — Gospodarska kriza, pomanjkanje denarja, to igra le podrejeno vlogo v sporih med vinogradniki in viničarji, ampak upoštevanje — priznanje zakonitih določil viničarskega reda, to je težko in najhujše za vinogradnike. Tako je ta viničar 1000 Din te dni že prejel, 350 Din pa še v kratkem dobi.

Tri leta se že bori po sodnji viničar Trstenjak Matija zoper vinogradnico Murkovič Marijo iz Cezanjevcev za dolgovani zaslužek. Vršile so se že štiri viničarske komisije, pri sodišču je že enkrat izgubil in bil še obsojen na plačilo stroškov, a vendar ni obupal. Pri zadnji komisiji se je doseglo, da je bila vinogradnica obsojena na plačilo 215 dinarjev.

Cez 600 dinarjev na neplačanem zaslužku in viničarski nagradi je imel dobiti viničar Ljuber Franc od svojega gospodarja g. Jureša, pa je dobil še nekaj manj od 300 Din, ker se je pač tako dal »poglihiti« na občni brez viničarske komisije. Ako je njemu, je to tudi nam drugim viničarjem prav.

Že drugič je imelo okrožno sodišče v Mariboru opravka z zahtevami viničarja Vrablja Jožeta napram vinogradnici Volovec, ker se je na strani vinogradnice trudila poleg njenega odvetnika še neka tretja oseba, da bi viničar ne zmagal. Sedaj pa vendar je, in dobi 264 dinarjev neizplačanega zaslužka, dočim bo nasprotnica nosila najmanj še štirikrat toliko pravičnih stroškov. Ali bi ne bilo bolje viničarju izplačati njegov zahtevek okrog 400 dinarjev?

Tudi v naslednjem slučaju je šlo za stališče — ali zmaga viničar ali oskrbnik, ki je zastopal posestnike vinograda gg. patrov benediktincev iz Admonta v Avstriji. Ta oskrbnik, g. Fischer, je namreč izjavil, da bi že plačal viničarju Rubinu Jožetu njegov zahtevek, toda naj razsodi sodišče,

Hrastniški rudarji v boju za svoje pravice

Znano je, da se v rudniku Hrastnik že od nekdanj vrše naprmi zaposlenim rudarjem največje šikane in krivice. V torek, 7. t. m. so rudarji enodušno šli v stavko s sklepom, da ne gredo prej na delo, dokler se ne popravijo vse krivice. Rudarji niso stavili kakih ogromnih zahtev; samo to so zahtevali, da se naj izvaja kolektivna pogodba in izplačuje temeljna plača v akord. delu tudi v tem slučaju, ako rudar zaradi raznih zaprek le-te ni dosegel. Zahteve rudarjev so bile sledeče:

1. Temeljna plača mora biti zagotovljena in se mora v vsakem slučaju doseči. — 2. Delavci na separacijah zahtevajo zaposlenje 8 ur dnevno. — 3. Odprava zahtev po prekomerni storitvi. — 4. Odprava zahtev po podpisih za veliko storitev in grožnje z redukcijami. — 5. Upoštevanje kolektivne pogodbe, posebno točke 2. in 4. — 6. Odprava stalnih intervencij glede prošelj za doseg temeljne plače. — 7. Odpravo šikaniranja motorovodij z zahtevo po dobrem stanju orodja brez tozadevnih pripomočkov. — 8. Različne storitve naj se pišejo ločeno, da ne bodo rudarjem kriti slabi zaslužki z boljšimi akordnimi zaslužki. — 9. Odprava povračevanja škode in uveljavljanje te primere po rednem sodišču. — 10. Spremljevalci vlakov se morajo nastaviti. — 11. Kurjava naj se nudi v isti meri in načinu kot poprej. — 12. Pri vpadniku se mora kontrolirati slučaj vrvi in si delavci ne pustijo odtegniti od plače za kako škodo. — 13. Zahteva po ureditvi akorda pri tesarjenju in upoštevanju dela, ki se mora narediti. — 14. Vožnja po vrvi.

V sredo se je nato vršila razprava. Rudniško vodstvo je v celoti odklanjalo vse predloge. Ker ni prišlo na razpravi do nobenega zaključka, so rudarji na skupnem zborovanju sklenili, da gre delegacija na TPD v Ljubljano.

Delegacija je poročala rudarskemu glavarju, ki je takoj vse potrebno ukrenil glede pogajanj. Razpravo je vodil rudarski glavar inž. Močnik. Za delavstvo so se je udeležili: načelnik II. rud. skupine Pliberšek in krajevni načelnik II. skupine v Hrastniku Bedenk — rudar F. Pustoslavšek, za Jugoslovansko strokovno zvezo Joško Rozman, za Zvezo rudarjev Jurij Arh, za Narodno strokovno zvezo Vekoslav Bučar. Navzoč je bil tudi rudarski pristav inž. Lojze Zupančič. TPD so zastopali nam. gen. ravnatelj A. Juliard, ravnatelj inž. A. Heinrich, dr. V. Vrhunc in gen. tajnik J. Pogačnik. Pogajanja so trajala nad štiri ure. K posameznim točkam se je nato dosegel naslednji sporazum:

K točki 1. delavskih zahtev družba izjavi, da je pripravljena tudi v bodoče točno izvajati točke 2. odstavek 3. in točko 12 sedaj veljavne kolektivne pogodbe, in sicer tako, da bo delavstvu v smislu dotičnih določil kolektivne pogodbe v utemeljenih slučajih na vsak način temeljna plača zasigurana.

V slučaju pa, da je po mnenju delavca ali obratnega vodstva bil njegov zaslužek, oziroma storitev, nezadostna, se mora pozvati pristojni zaupnik II. rudarske skupine, da v zadevi posreduje. Če ni mogoče doseči sporazuma, naj se zadeva prijavi Rudarskemu glavarstvu v preiskavo.

da se bo videlo ali njegove pogodbe (katere pa so na celi črti nasprotno določilom viničarskega reda), kaj veljajo ali nič. Toda sodišče se je tudi v tem slučaju držalo zakona in razsodilo, da viničar mora dobiti 800 dinarjev. Vsaj toliko bi mu mogli nuditi njegovi gospodarji tudi na lepši način kakor s tožbo, saj je čez dvajset let zvesto in pridno delal na tem posestvu.

V zaključek navedenih slučajev borb za pravice bi se vprašali naše viničarje: S čigavo pomočjo smo dosegli viničarski zakon? S čim smo ga branili, da nam ga že niso poslabšali ali celo ukinili? Kam se zatekajo naši viničarji v tiskah? Kdo vam pomaga, da morete na podlagi tega zakona doseči odtrgani zaslužek, da vas vaš gospodar ne more ob katerikoli uri pognati iz koče? — Samo z organizacijo in samo po organizaciji! S kakimi sredstvi se bomo borili za povišanje naših beraških plač? Samo po zakonitem potu po organizaciji.

Zato je treba, da se vsi viničarji organizirajo, da se čim tesneje oklenejo organizacije, se za njen prosep žrtvujejo, ž njo sodelujejo in organizirani složno nastopajo za zboljšanje socialnih razmer vseh viničarjev. — Vsi v Stokovno zvezo viničarjev!

Vse obratne ovire, ki onemogočajo delavcu doseči minimalen zaslužek, se bodo ali odstranile ali pa se bodo upoštevale pri odreditvi zaslužka.

Z ozirom na dejstvo, da se upravičenost ali neupravičenost zaslužkov izpod temeljne mezde zadnje periode v Hrastniku ne more več preiskati, pristane Trboveljska premogokopna družba na to, da rudarska oblast odloči, v koliko so dotični zaslužki zadnje periode v Hrastniku utemeljeni ali ne.

Na prošnjo zastopnikov delavstva pristane Rudarsko glavarstvo, da bo v dobi prihodnjih treh mesecev nadzorovalo izkaze zaslužkov in svrhu točnega izvajanja gornjega sporazuma.

K točki 2. Delavcem na separaciji se zagotavlja osemurno zaposlenje ob normalnih delavnikih in normalnem delu, izvzemši zapreke višje sile.

K točkam 3., 4. in 6. delavskih zahtev se sklene sledeči sporazum: Delavski zastopniki izražajo željo, da se organi družbe na rudnikih zaradi dosege prekomerne storitve ne bi posluževali nepriemernih sredstev. Družba bo v tem smislu izdala potrebna navodila rudniškemu vodstvu.

K točki 5. delavskih zahtev se bo dalo rudniškemu ravnatelju strogo navodilo, da naj postopa točno v smislu točke 4. kolektivne pogodbe.

K točki 7. Generalno ravnateljstvo bo odredilo preiskavo v tej stvari.

K točkama 8. in 13. Družba pristane na to, da se bo v najkrajšem času ob prisotnosti rudarske oblasti vršila razprava na obratu v zadevi pritožb iz teh dveh točk.

Delavska zavednost v Tržiču

Tržič, 5. julija.

Odkar stoji Tržič, domuje v njem obrt in industrija. Odkar stoji, so si Tržičani služili kruh s svojimi lastnimi rokami. Od jutra do mraka so garali kakor danes. Z žuljavimi rokami in s črnimi obrazi so v trudu in znoju preživljali sebe in svoje družine kakor danes. Toda zadovoljni so bili stari Tržičani bolj kakor danes. Manj podjetij je bilo, toda bede in današnjega siromaštva niso poznali.

Mnogo časa je že poteklo od takrat in mnogo se je spremenilo od takrat. Povečala in razmnožila so se podjetja, z njimi vred pa tudi revščina in brezposelnost. Kje je krivda? Starih podjetnikov in industrijalcev, ki so priznali delavca za svojega bližnjega in sočloveka, ni več. Delavska borba je bila starim Tržičanom nepoznana reč. In zato so bile tudi delavske organizacije nepotrebne in nepoznane. Danes pa to ne drži več in tisti, ki se še vedno oklepajo tega starega načela, so bili že in bodo še bridko razočarani.

Potreba strokovnih organizacij je v tolikih podjetjih, kot jih imamo v Tržiču, morda večja kot pa marsikje drugje. Kaj boš, sirota, počel osamljen proti tistim, katerim si izročen na milost in nemilost. Velika večina jih je, ki so že spoznali ta nesmisel in združili svoje moči v eno samo silo, v strokovne organizacije. Mnogo jih je pa še, v par podjetjih celo vsi, ki še vedno raje trpe krivice, ki se jim gode, kot pa da bi se temu zlu skupno postavili v bran. Razlika med temi podjetji in med tistimi, kjer je delavstvo zavedno in organizirano, se prav dobro pozna. Večina neorganiziranega delavstva niti ne ve, kaj mu pripada in gre.

Zakaj ta površnost in nepoznanje lastnih pravic? Zato ker se delavstvo za svoja stanovska, delavska vprašanja zelo malo ali pa prav nič ne briga. Sicer je to docela razumljivo, kajti zato je treba neke izobrazbe, neke podlage, katero pa je mogoče zajeti samo v strokovni organizaciji. Vsi tisti tovariši, ki že leta in leta delajo v strokovnem pokretu, vedo ceniti važnost organizacij. Vedo pa tudi, da se uspehi ne žanjejo kar čez noč, marveč je za vsako stvar treba trdega dela, pa tudi borbe. Vse to je seveda neorganiziranemu delavstvu tuje. Iz tega izvira tudi nezadovoljstvo teh neorganizirancev, ako se takoj pri prvem koraku ne pokaže uspeh. Prav nič preveč ni rečeno, ako trdim, da so neorganizirani delavci največja ovira pravemu in uspešnemu delu za obče delavske koristi. Neki ljudje seveda naravnost hočejo imeti tako neuko maso, s katero se potem lahko dela po mili volji. To delavstvo namreč ne zahteva obračunov, niti izvedbe tega,

K točkama 9. in 12. Pritožbe iz teh dveh točk bo preiskala rudarska oblast.

K točki 10. Zastopniki TPD izjavljajo, da obstoji tozadevno dovoljenje rudarske oblasti. Rudarsko glavarstvo bo zadevo preiskalo.

K točki 11. Pri dodelitvi jamskega lesa se bodo po možnosti upoštevale želje oddaljenejših delavcev ter bodo v tem smislu izdana navodila rudniškemu ravnateljstvu.

K točki 14. V zadevi vožnje po vrvi se sklene, da se bo ista vršila točno v mejah 8-urnega delavnika.

Zastopniki delavstva opozarjajo z ozirom na nekatere slučaje, na izvajanje točke 13. kolektivne pogodbe, kar vzamejo zastopniki TPD na znanje.

O uspehu preiskave pod 7. naj se poroča Rudarskemu glavarstvu v teku treh tednov. — Zaradi stavke se ne bo nobenega preganjalo. — Zahteve hrastniških rudarjev, ki so tvorile podlago za današnjo razpravo, se v prepisu prilagajajo zapisniku ter tvorijo njega bistveni del.

Zvečer se je vršilo zborovanje. Drugi dan so šli rudarji zopet na delo.

Hrastniški rudarji z zaključkom te akcije niso zadovoljni. V bistvenih zahtevah iz razumljivih razlogov niso uspeli. Ta razlog je kolektivna pogodba iz l. 1928. Če jo je v tedanjih prilikah rudarsko delavstvo za silo sprejelo in je predstavljala vendar nek napredek — danes očitno ne odgovarja več razmeram. Zato je treba, da se hrastniški rudarji in vsi drugi iz revirjev TPD zavedajo: Če si hočemo izboljšati položaj, moramo dobiti novo kolektivno pogodbo. Gotovo pa danes ni med rudarji nobenega, ki bi mislil, da bo novo, boljše kolektivno pogodbo dala TPD sama od sebe, ali pa, da jo bo prinesel kdorkoli, ki se rad »poteguje« za rudarje. Rudarji, samo vi sami to zmorete!

kar mu pripada. Sicer tega tudi storiti ne more, ker nima za to prave podlage — strokovne organizacije. Vse to je pri organiziranem delavstvu nemogoče, kajti ono dobro ve, da se v osnovna delavska vprašanja in v ureditev njegovih razmer nima nihče drugi pravico vtikati, kakor delavstvo samo. Ker pa delavec sam v tem vprašanju ne pomeni dovolj, zato so tu strokovne organizacije, ki to delo vršijo.

Naša naloga in naloga vseh organiziranih tovarišev naj bo, da razširimo vrste strokovne organizacije, naše Jugoslovanske strokovne zveze, po vsem Tržiču in v vseh podjetjih. Vzgojiti moramo delavstvo, ki se bo zavedalo svojih pravic pa tudi vseh svojih dolžnosti. Le tako delavstvo, ki se bo zavedalo svoje moči, pa tudi odgovornosti, ne bo klonilo, pa naj pride nadenj še tak vihar. Vsi organizirani delavci, posebno pa še člani Jugoslovanske strokovne zveze, si moramo vzeti za cilj, da čimprej ne samo uveljavimo svoje pravice, ampak da pritegnemo v to borbo in v svojo sredo vse, ki še dosedaj stoji ob strani. Kadar bo vse to izpeljano, takrat se bomo lahko postavili pred svetom, ne samo s svojo delavsko zavednostjo, ampak tudi z uspehi.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da imamo napram podjetju tudi dolžnosti. Radi te besede smo že veliko pretrpeli od strani nasprotnikov in še posebej od strani svojih neorganiziranih sodelavcev. Te dolžnosti, katere pa niso tolikšne, kot se jih ponekod delavcem nalaga, so imeli naši stari, ki niso strokovnih organizacij ne poznali, ne potrebovali, te dolžnosti imamo mi in teh dolžnosti se ne bodo iznebili niti naši potomci. Toda v mnogih podjetjih so krivice, ki se gode delavcem, mnogo večje kot dolžnosti, katere imajo delavci do podjetja. In ravno te krivice so vzrok, da se delavec svojih dolžnosti ne zaveda, ali pa se jih noče zavedati. V takih primerih pa naj se krivda ne vali na delavstvo. Dajte delavcu kar je njegovega, pa bo tudi on vam dal, kar je vašega!

SI. Prešeren.

V nedeljo 30. avgusta

TABOR
pri Sv. Joštu

Trboveljska premogokopna družba

V sredo, dne 17. m. m. je imela Trboveljska premogokopna družba svoj redni letni občni zbor. Zaradi pomanjkanja prostora se omejujemo le na najvažnejše.

Družba je imela:

Dohodkov:	1935	1934
	milijonov Din	
Kosmati dobiček leta 1935 . . .	50.738	48.240
Skupaj . . .	52.597	51.827
Izdatkov:	1935	1934
Plače in stroški	6.053	6.085
Socialno zavarovanje (rud. pok.)	10.383	11.080
Odpis nepremičnin	14.695	16.633
Prenos iz leta 1934	1.859	3.587
Obresti in posojila	343	351
Davki	6.701	7.167
Neiztirjljive terjatve	134	402
Čisti dobiček	14.288	10.109
Skupaj	52.597	52.597

Vsote so navedene v milijonih. Izkaz obsega premogovnike in cementarno. Čisti dobiček je kljub manjšemu številu delavstva za okroglo 4.179.000

dinarjev večji od l. 1934. Občni zbor ga je razdelil takole: 5% dividenda 10 milijonov Din, 1% superdividenda 2 milijona Din, tanieme ravnateljstvu in upravnemu odboru 319.330 Din, uradniškemu pokojninskemu skladu 300.000 Din, dotacija rezervam 106.443 Din. Gospodje dr. Ferdinand Gramberger, Andre Luquet, dr. Bogdan Marković, Erwin Philipp, Henry Reuter in Maurice Tremeux, ki jim je iztekla poslovna doba, so bili vnovič izvoljeni v upravni odbor.

Navedena imena povedo, da je Trboveljska premogokopna družba pristno jugoslovenska, čisto v smislu »nacionalizacije« nekdanje SDS, predhodnice poznejše in sedanje JNS.

Trboveljski premogokopi so kljub splošni gospodarski stiski še vedno zlata jama — razume se, da ne za domače gospodarstvo, a najmanj za tiste, ki dejansko dela, zraven pa strada — za rudarja. Izdatki za plače, rudarske pokojnine, zavarovanje in razne stroške so znašali skupno 16 milijonov 436.000 Din; čisti dobiček in odpisi nepremičnin, ki so tudi dobiček, pa 28.983.000 Din. Denar bo šel seveda po pretežni večini v tujino, namesto, da bi ostal doma. Kdor zna čitati bilance, mu dajejo gornje številke možnost še za razne druge kombinacije: gospodarske in politične, socialne in narodne. »Slovenija«.

Drobne vesti

Občinske volitve so bile 12. t. m. v: Šmihel-Stopiče: volilcev 2248, volilo 1379 (61%); JRZ 1011, opoz. 368. — Brusnice: 461 volilcev, volilo 325 (70%); JRZ 252, opoz. 73. — Orehovica: 369 volilcev, volilo 246 (66%); JRZ 198, opoz. 48.

Ostro je nastopil predsednik vlade dr. Stojadinović na seji ožjega odbora JRZ v Belgradu proti novi JNS, njenemu predsedniku Živkoviću in jevtičevcem, ki so se zatekli sedaj pod JNS. Dejal je, da bo JRZ proti vsem tem ljudem zmerom čim ostreje nastopala, ako bi hoteli izvajati svoje značne načrte.

Občinske volitve bodo zanesljivo v jeseni. Datum sam še ni določen. Glavni odbor JRZ je o tem razpravljal in sklenil, da zato voditelji ne bodo šli po zgledu prvakov JNS v »banje«, marveč med ljudstvo. Na predlog dr. Korošca je bilo sprejeto, da se že sedaj začne volilna borba in da se povsod postavijo enotne liste, na katerih morajo biti poštini in pametni ljudje in zvesti pristaši JRZ.

Se letos bo vlada končnoveljavno uredila razdolžitve kmetov, pomagala denarnim zavodom ter izvedla še večja javna dela. Tako je obljubil predsednik JRZ in predsednik vlade dr. Stojadinović.

Z Egiptom so se dogovorili Angleži, da bo v teku 10 let dobival čim večjo samostojnost tudi v vojaškem pogledu. 10 let pa bodo Angleži še neomejeni gospodarji.

Tudi vse druge stranke zlasti one iz združene opozicije se bodo udeležile občinskih volitev. Dr. Maček je izjavil, da gre na volitve pod vsakim pogojem, bodisi samostojno pod firmo bivše HSS, ali v zvezi s strankami iz opozicije ali pa v posameznih krajih na skupnih gospodarskih listah z določenim delovnim načrtom. Prav tako se pripravljajo vse stare srbske stranke, radikali, demokrati, zemljoradniki, ki bodo šli ponekod samostojno ali pa skupno.

Večja mezdna gibanja so bila v raznih podjetjih v Osijeku. Vodila jih je hrvaška delavska zveza in so bila zaključena z uspehom za delavstvo. — Uspešno se je tudi končalo mezdno gibanje mesarskih pomočnikov v Belgradu, ki so si izvojevali kolektivno pogodbo.

Pšenico bo odkupovala Privilegirana izvozna družba (Prizad) po ceni od 126 do 140 Din za 100 kilogramov — kakor lansko leto. Država bo morala seveda žrtvovati znatne vsote iz svoje blagajne.

Uredbo o gradnji železnice je sprejel ministrski svet. Za naše kraje je predvideno samo nadaljevanje gradnje železnice St. Janž—Sevnica in začetek proge Črnomelj—Vrbovsko. Zveze Kočevje—Sušak ne bo, prav tako se tudi ne bo delala cesta Ljubljana—Sušak. Za Bosno, Hercegovino, Črno goro in Srbijo so predvidena ogromna dela. — Gradbeni minister je dovolil pooblastilo za mnoga javna dela. O cesti Ljubljana—Zagreb pa bo še

prej izdelalo točne načrte ministertvo in se bo o tem še razpravljalo na sejah gospodarsko-finačnega odbora ministrov.

Proga Kosovo polje—Peč je bila v nedeljo svečano otvorjena. Proga je normalno-tirna in je dolga okoli 100 km.

Novo lahke topove za pehoto je dobila naša armada. Poskusnemu streljanju je prisostvoval tudi min. predsednik Stojadinović z vojnim ministrom in generali.

Uvoz v Italijo iz naše države bo tudi še po ukinitvi sankcij močno oviran. Za vsako blago, ki bi se hotelo uvoziti v Italijo, bo moral italijanski uvoznik dobiti posebno dovoljenje italijanskega ministertva. Te nove odredbe veljajo za vse države, ki so izvajale sankcije.

Postnina v inozemstvo bo od 1. avgusta dalje za pisma 4 Din, za dopisnice pa 2 Din.

25 milijonov bo dobila belgrajska občina posojila pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev.

Začela se je razprava proti Arnavtoviču in tovarišem, ki so obtoženi za atentat na predsednika vlade dr. Stojadinoviča. Arnavtovič pravi, da je bil tako pijan, da ni vedel, kaj dela, drugi pa trdijo, da niso bili nič udeleženi.

Nemčija in Avstrija sta sklenili dogovor; v njem priznava Hitler Avstriji samostojnost in da se ne bo vtikal v avstrijske notranje razmere. Avstrija pa zagotavlja, da bo vodila zunanjo politiko v interesu germanstva in Nemčije. — To je prvi viden plod zблиžanja med Hitlerjem in Mussolinijem. To zблиžanje pa je spet posledica dejstva, da Zveza narodov oziroma Anglija in Francija ne priznajo Italiji Abesinije. Mussolini hoče z Nemčijo pritiskati na zapadni velesili. Očitno je, da je tudi sedanje ponovno zблиžanje med Nemčijo in Italijo neiskreno in preračunjeno z ene in druge strani na trenutne politične koristi in uspehe. Zato je tudi novi sporazum Avstrija-Nemčija vprašanje bodočnosti, ki je zelo negotova. V avstrijsko vlado sta vstopila dva narodnim socialistom naklonjena vele-nemca.

Italija je v mednarodni politiki razločno potisnjena v kot vsled zadržanja Anglije in Francije. Zato zahteva Mussolini sedaj po ukinitvi sankcij tudi razveljavljenje sporazuma — o medsebojni pomoči v Sredozemskem morju med Anglijo na eni strani in med Francijo, Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo na drugi strani. Ta sporazum se velja in je Mussoliniju zelo neprijeten. Če bi se to ne zgodilo, grozi Mussolini Franciji in Angliji še s tesnejšo zvezo s Hitlerjem in da se tudi razgovorov glede znanega locarnskega pakta Italija ne bo udeležila.

Iz Abesinije poročajo, da so domačini poklali večje število italijanskih častnikov in vojakov. Podkralj Graziani bo poslal v uporne kraje nove čete, ki bodo z ognjem in mečem pokorile upornike. Po-

To in ono

Kranj. Odločili smo se, da napravimo na dan 26. julija avtobusni izlet k Sv. Križu pod Golico. Ta dan imajo gorenjski kovinarji pri Sv. Križu svoj delavski tabor. — Drugi izlet bomo priredili na prijazni Home v kamniški okraj, na dan 2. avgusta. Tudi na Homeu se bo vršil delavski tabor za kamniški okraj. — Kdor se hoče udeležiti teh izletov, oziroma taborov, naj se prijavi tov. tajniku Pestotniku in naj po možnosti tudi naprej plača vožnjo. — Tovariši — pohihte s prijavami, ker se zadnje dni ne bomo mogli ozirati nanje.

Laško. V dneh 10., 11. in 12. t. m. so pred cerkvijo v Laškem igrali Gregorinovo »V času obiskanja«, Kristusovo trpljenje. Režiser je bil Vavpotič. Ze sam pogled na oder je bil veličasten. Igra sama pa na gledalca, ki ima vsaj malo resnobne, naredi močan vtis. Ponovili jo bodo še 18. in 19. junija, vsakokrat ob 8. uri zvečer. — Kdor le more, naj si jo ogleda. Omenim naj, da so za to prireditve položili ogromne žrtve, tako režiser kakor igralci. Nad en mesec skoraj vsak večer preko polnočne ure so bile vaje. Nekateri so imeli dve uri hoda do Laškega.

Javornik. Vsakemu je gotovo znano, da je za letos KID odpovedala vsem godbam odtegotvanje prispevkov za članarino godb. Skupno so sve tri jeseniške godbe napravile na KID vlogo, da bi dosegle s tem podaljšanje odtelglajev, pa ni bilo uspeha. Odbor godbe »Krekovega prosvetnega društva« na Jesenicah pa prosi vse podporne člane, ki so plačevali do sedaj določene prispevke z omejenimi odtelglaji v kuverti, da to za leto 1936. poravnajo pri tov. Gerdeju Rudolfu, ker je le ta poverjen od odbora za sprejemanje. Plačuje se lahko četrtletno. Vsakemu se bo izstavila tudi za to potrebna legitimacija, s katero bo označeno, ali je član prispevek plačal ali ne. Izkaznico prejme vsak brezplačno. Propagirajte tudi med tistimi, ki še niso člani godbe, da pristopijo, predvsem pa odbor prosi one, ki so člani skupine, da pristopijo prostovoljno. Prispevek, 2 dinarja na mesec, je tako malenkosten, da ga zmore prav vsak kovinar.

Fantovski tabor na Uršli gori. Kakor smo že poročali, bo prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m. na Uršli gori fantovski tabor, namenjen za dekanije Dravograd, Mežiška dolina, Stari trg in Saleška dolina. — Spored tabora je naslednji: V soboto, 18. t. m. popoldne prihod fantov na goro. Ob 20. uri večernice v cerkvi sv. Uršule. Po večernicah se bo žgal kres in prepevale narodne pesmi, spuščale rakete itd. Objubiljeno je tudi, da bodo sodelovali tamburaši iz Prevalj. V soboto zvečer in v nedeljo jutraj se bo po potrebi spovedovalo. Sv. maše so predvidene dve. Ako se nam bo posrečilo dobiti dva gg. duhovnika, bo ena sv. maša jutraj ob 6, druga, glavna pa ob 8. — Po drugi sv. maši bo fantovsko zborovanje. Po zborovanju prosta zabava in okrog 13. ure popoldne razhod. — Vabimo k čimvečji udeležbi. — Akcijski odbor.

Zahvala. Podpisana Frančiška Remšak sem dolžna javno zahvalo delavstvu tovarne Črna »Kaoline«. Ko sem bila v največji bedi zaradi nesrečne smrti mojega moža, ki je bil član JSZ, mi je ono edino stalo ob strani in me izdatno podprlo z vsoto 400 Din, ki jo je zbralo iz svoje srede, kljub slabim plačam in neredni zaposlitvi. To so si odtrgali od svojih ust. Prav tako sem hvaležna za venec, ki ga je delavstvo položilo na pokojnikov grob. Se enkrat prisrčna zahvala. — Frančiška Remšak.

Priobčilo. Na članek v »Pravici« z dne 3. julija od strokovne skupine kovinarjev v Kamniku, izrekam tem potom najprisrčnejšo zahvalo za vso naklonjenost, katero sem uživala od zgoraj imenovane skupine. — V največjo radost in čast mi bo v slučaju, ako skupina priredi izlet v Kranjsko goro ali v bližino, da me ob tej priliki poseti v mojih sedanjih lokalih. — Vabim Vas, dragi stari znanci. Ivanka Cvetek, kavarna »Prisank«, Kranjska gora.

Radomlje. Poročil se je naš član Jože Česnik z Justino Orehek. Vsi člani želimo novoporočencema obilo sreče in zadovoljstva.

ročajo tudi, da je bila razrušena železniška proga Addis Abeba-Džibuti in cesta Addis Abeba-Desijfe.

V ameriški jeklarski industriji je izbruhnila ogromna stavka. Strokovne zveze zahtevajo, da smejo biti zaposleni samo organizirani delavci. V borbi za izvojevanje tega načela je pretekli teden zastavkalo preko pol milijona kovinarjev.